

Uvádění aktivit I

Na kvalitním uvedení aktivity se podílejí 3 složky:

- samotná aktivita
- motivace/demotivace účastníků
- osoba lektora

AKTIVITA (PROGRAM)

Před samotným uváděním aktivit je velmi důležitá jejich podrobná příprava (viz Dramaturgie). Dále následuje:

- představení lektora
- setkání a seznámení účastníků
- motivace (v horším případě demotivace)
- vysvětlení pravidel/principů hry, bezpečnostních pokynů
- zodpovězení otázek v případě nejasností + dát frekventantům možnost nezúčastnit se aktivity
- v případě, že jsou pravidla obsáhlá, je vhodné je ještě jednou shrnout
- rozdělení účastníků do potřebných skupin
- vlastní aktivita
- pauza/svačina
- ukončení aktivity

Nedílnou součástí ukončení aktivity je také její vyhodnocení a případné vyhlášení výsledků. Nejenom pro účastníky aktivity, ale také pro lektory je velmi důležitá zpětná vazba k proběhlému programu. Pomocí reflexí účastnických pocitů či samotného programu je možné program ukončit a nechat doznít.

UVEDENÍ AKTIVITY

Obecně lze říci, že aby aktivita a její uvedení bylo srozumitelné, je třeba si předem připravit **strukturu** aktivity. Při uvádění programu je vhodné ctít didaktickou **zásadu soustavnosti** a postupovat při předávání informací od základních principů k detailům. Předávaná pravidla by měla být jednoznačná (formulovat tak, aby nebylo možné je interpretovat různými způsoby) a **úplná**. S tím souvisí také potřeba říci v tuto chvíli účastníkům **všechny** principy a informace. Velmi negativní vliv na průběh aktivity může mít situace, kdy se frekventantům doplňují další informace během lekce/hry.

Lektorův výklad v této fázi je **srozumitelný, sebejistý, stručný, výstižný, přizpůsobený věku účastníků** (pozor např. na formulace „Pojďme si zahrát hru“ před náctiletým publikem). Před tím je však potřeba vyvinout určitou sílu k tomu, aby si lektor získal pozornost skupiny. Teprve poté lze sdělovat důležitá pravidla. Pokud se jedná o pravidla složitější, je nutné dbát na jejich pochopení. Jako pomoc může sloužit zasazení pravidel do příběhu, případně názorně předvést požadovanou činnost. Účastníci musí znát, jaký materiál nebo vybavení případně potřebují ke splnění úkolu a také, jak dlouho bude aktivita trvat.

SHRNUTÍ A OTÁZKY

Těsně před začátkem aktivity je třeba se ujistit, že všichni vědí, co je jejich cílem a co budou dělat. Proto je při uvádění aktivity nutné myslet na časovou rezervu pro obecné shrnutí a dotazování se účastníků. Při zodpovídání dotazů je vhodné opakovat samotné zadání otázky, pokud někdo například nerozuměl formulaci či ji pouze přeslechl. Na otázky skupiny je možné nechat odpovídat ostatní účastníky. Jejich způsob odpovědi může být pro ostatní ve skupině srozumitelnější nebo případně mohou na povrch vyvstat další nesrovnalosti

ROZDĚLENÍ

Rozdělení velké skupiny účastníků na menší podskupiny je jedním z klíčových momentů úspěšnosti celé aktivity. Může rozhodovat o tom, zda bude aktivita úspěšná či ne a také o tom, jaké zážitky si z ní frekventanti odnesou.

Způsobů, jak skupinu rozdělit je mnoho, přičemž každý způsob má svá negativa i pozitiva. Obecně platí, že větší volnost účastníkům při rozdělování dáme, tím větší je šance, že budou sami spokojeni. Tato metoda může být ale někdy velmi časově náročná. Volba konkrétní metody tak kromě časových podmínek závisí na věku účastníků, zda se jednotliví členové znají nebo ne, na homogenitě skupiny, na preferencích lektora a další. Zde je uveden pouze nástin:

- náhodné rozdělení pomocí rozpočítávání „první x druhý“
- náhlé rozdělení skupiny na poloviny
- losování (kartičky s určeným zařazením do skupiny)
- seskupení účastníků podle náhodných vlastností (např. stejná barva ponožek, stejná výška, stejná barva očí)
- hra molekuly
- frekventanty je možné rozdělit „tajně“ předem. Odtajnění pak necháme na vlastních účastnících, kdy je pomocí další aktivity necháme hledat, s kým tvoří tým
- pokud jsou nám známy vlastnosti jednotlivých účastníků a chceme mít skupinu rozdělenou na vyvážené týmy, lze ji rozdělit také podle fyzické zdatnosti lidí nebo charakterových vlastností (vůdčí typy, inteligence, ...)

Před vlastní aktivitou je podstatné, aby celá skupina věděla, do jakých týmů je nakonec rozdělena.

VLASTNÍ UVÁDĚNÍ AKTIVITY

Během vlastní aktivity plní lektor funkci zejména kontrolní a rozhodčí. Sleduje skupinu, její dynamiku, atmosféru, míru zapojení jedinců. Umí skupině případně dodat energii. Kontroluje časový průběh, hlídá bezpečnost a dodržování pravidel (pokud je to pro aktivitu důležité), případně modifikuje aktivitu a její náročnost. Pokud je to opravdu nutné, mění pravidla v průběhu hry a dbá na to, aby se o této změně dozvěděli všichni zúčastnění. Vede si také poznámky pro případnou reflexi. Aktivita by měla mít také přesně stanoven konec, resp. způsob jejího ukončení (uplynutím časového limitu, splnění úkolu, prezentace výsledků, ...). Konec by měl být nekompromisně dodržován. Následuje vyhlášení výsledků, ocenění vítězů, pochválení skupiny a motivace.

Na závěr uvádíme krátkou pomůcku, která výstižně shrnuje úkoly lektora při uvádění aktivit. Jedná se o **pravidlo 5P**:

- **POPIŠ** (aktivitu, pravidla)
- **PŘEDVEĎ** (názorné ukázky pro snadnější pochopení úkolů)

- **PTEJ SE** (zdali účastníci všemu rozumí)
- **PROVÁZEJ** (buď účastníkům k dispozici po celou dobu lekce)
- **PŘIZPŮSOBUJ** (např. pravidla různým potřebám skupiny)

Kvíz k lekci Uvádění aktivit I.

From:

<https://www.mscb.cz/> - **MSCB**

Permanent link:

<https://www.mscb.cz/sa/elearning/aktivita1>

Last update: **2015/08/28 12:12**

